

De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland, maakt bij deze bekend, dat de gewone uitdeeling der Premien voor den besten Dekhengst en de vier beste Veulendragende Merrien zal plaats hebben op Dingsdag den 13 Augustus 1833.

Dat de keuring zal geschieden door den Keurmeester der Dekhengsten C. Stücker, ten overstaan van Commissarissen uit het Collegie van Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie.

Dat ter keuring zullen moeten worden aangeboden:

- a. Alle Hengsten boven de tien jaren oud.
- b. Hengsten die den ouderdom van twaalf jaren zullen hebben bereikt; terwijl deze gehouden zullen worden voor afgekeurd, wanneer dezelve dit jaar en telkens jaarlijks niet ter keuring zijn aangeboden.
- c. Hengsten van 3, 4 en 5 jaren, welke nog niet finaal goedgekeurd en met het gewone brandmerk bestempeld zijn.

En zulks krachtens art. 3 van het Reglement op de Paardenfokkerij in de provincie Vriesland, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van den 2 Julij 1829, no. 132.

Dat de premien zullen zijn: Voor den bestgekeurden Dekhengst, mits volkomen voldoende aan de bepalingen bij Art. 1 van evengemeld Reglement aangewezen f 100. Voor de bestgekeurde veulendragende Merrie..... - 100. Voor de tweede bestgekeurde veulendragende Merrie..... - 75. Voor de derde bestgekeurde veulendragende Merrie..... - 50. Voor de vierde bestgekeurde veulendragende Merrie..... - 25.

Dat de Hengsten welke naar de Premie zullen dienen, moeten vertoond worden des morgens ten tien ure in het Zaaland en de Merrien ten elf ure, op dezelfde plaats, terwijl de jonge Hengsten, provisioneel door den Keurmeester geadmitteerd, ook ten tien ure aldaar moeten worden vertoond, ten einde finaal goedgekeurd zijnde, met het gewone brandmerk bestempeld te worden.

Dat de lijsten van gevallen Veulens en van gedekte Merrien in 1833 vóór dien tijd franco moeten worden ingezonden bij den Keurmeester C. Stücker, te Leeuwarden.

Leeuwarden,

den 18 Julij 1833.

De Staatsraad, Gouverneur,
VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland, brengt ter kennis van de geconcerneerde personen, dat op heden invorderbaar gesteld, en tot voorschreven einden afgezonden zijn, de Kohieren van het regt van Patent over de Maanden Februarij, Maart en April 1833, voor de ontvang-districten:

Arrondissement Leeuwarden	St. Anna Parochie, St. Jacobi Parochie, Lieve Vrouwen Parochie, B. rukum, Deinum, Dronrijp, Wommels, Leeuwarden, Bija, Ferwerd, Hallum, Huzum, Hijum, Jalsum, Marrum, Wirdum, Harlingen, Francker, Ried, Sexbierum, Tzum, Almenum, Bergum, Akkerwoude, Birdaard, Burum, Giekerk, Hardegarijp, Kollum, Kooten, Oostermeer, Westergeest, Veenwouden, Dokkum, Anjum, Ee, Hoiwerd, Nes, Nijkerk en Ternaard.
Sneek.....	
Heerenveen..	Alle de Districten van Ontvang.

En dat men tegen verkeerde of te hooge aanslagen welke in voormelde Patentkohieren mochten bestaan of worden verondersteld, zich bij reclame zal kunnen voorzien, mits dezelve in behoorlijken vorm ingerigt en met de vereischte bijlagen gemineerd, uiterlijk vóór of op den 15 November eerstkomende worden ingediend, bij den Heer Controleur der directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Acclijnsen, in de divisie van Controle, waarin de aanslag is geschied.

Leeuwarden,

den 29 Julij 1833,

De Staatsraad, Gouverneur voornoemd,
Bij afwezigheid van denzelfden,
Het Lid der Gedeputeerde Staten,
DU TOUR VAN BELLINCHAVE.

LOTERIJ.

De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland, brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de loten der 159ste Koninklijke Nederlandsche Loterij, gedurende de tweede week der trekking van de vijfde of laatste klasse, beginnende op Maandag den 5 Augustus 1833, door de Collecteurs, Splitters en Debitanten, tot geene hooger prijzen, het opgeld daaronder begrepen, zullen worden uitgegeven, dan tot de navolgende, te weten:

BIJ VERKOOP.		BIJ VERHURING.	
Geheele loten.....	f 76 : 00	Geheele loten.....	f 30 : 00
Halve.....	38 : 00	Halve.....	15 : 00
Vijfde.....	15 : 20	Vijfde.....	6 : 00
Tierde.....	7 : 60	Tierde.....	3 : 00
Twintigste.....	3 : 80	Twintigste.....	1 : 50

Leeuwarden,

den 3 Augustus 1833.

De Staatsraad, Gouverneur,
VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland, brengt bij deze, naar aanleiding eener bij denzelfden ontvangene Resolutie van Zijne Excellentie den Heere Minister van Financien van den 27 Julij 1833, no. 85, ter kennis van een iegelijk die daarbij belang heeft, dat door welgemelden Heer Minister, bij evengenoemde Resolutie, krachtens Zijner Majesteits Besluit van den 26 November 1832, no. 17, is vastgesteld eene Honderd Zestigste Loterij, onder gelijkke bepalingen als voor de vorige Loterij zijn vastgesteld.

Leeuwarden,

den 5 Augustus 1833.

De Staatsraad, Gouverneur,
VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

B E I J E R E N.

MUNCHEN, den 23 Julij. Zondag laatsleden zijn verscheidene brieven uit Griekenland ontvangen. Alles was aldaar rustig, en alle sporen van regeringloosheid waren verdwenen. Men roemt de zorg, welke het regentschap aanwendt, om het land geregelde inrigtingen te geven, en Griekenland gelukkig en vrij te maken. Bij voortdurend verschijnen er vele wetten en verordeningen, ter verbetering van het land; bijzonderlijk houdt het regentschap zich onledig met de wetenschappen en het onderwijs. De werken van Plato, welke onder het bestuur van Capodistrias verboden waren, worden op alle hoogere scholen onderwezen; geijk ook alle andere werken van Philosophen en schrijvers, die het oude Griekenland tot eere hebben verstrekt.

Volgens een der brieven uit Griekenland, is men aldaar in het denkbeeld, dat de 3500 vrijwilligers, die men op dit oogenblik in Bafferen aanwerft, bestemd zijn, om de vier Beïersche bataljons, die zich thans in Griekenland bevinden, af te lossen, zoodaerig, dat deze laatste dadelijk naar hun vaderland zullen terugkeeren, zoodaerig die vrijwilligers zullen zijn aangekomen.

P R U I S S E N.

BERLIJN, den 27 Julij. Z. M. de Keizer van Rusland heeft order gegeven, om verscheidene regimenten dragonders op te rigten, welke volgens de oude wijze zullen worden georganiseerd, namelijk, zoodat zij voor kavalerie, en des noods, voor infanterie kunnen gebruikt worden; de vleugel-eskadrons zullen worden gewapend met kozakken lanssen, en tot de voorposten-dienst bestemd zijn. De inspecteur der garde kavalerie, de graaf van Brandenburg, is uitgenoodigd, zich van hier naar Petersburg te begeven, ten einde kennis van de organisatie en van de exercitien dier troepen te nemen. Ook de kolonel van Barner, kommandant der Pruisische dragonders, heeft daartoe eene uitnodiging ontvangen, en is naar Petersburg vertrokken.

D U I T S C H L A N D.

FRANKFORT, den 29 Julij. Het Oostenrijksche regering-blad behelst berigten uit Konstantinopel van den 10 dezer, waarin stellig gemeld wordt, dat het Egyptische leger den overtocht van den Taurus volbragt heeft; — dat daarna het Russische hulpkorps is ingescheept, — en dat hetzelfde den toden met eenen zachten zuiden wind de reede van Bujukdere verlaten heeft, om naar de Zwarte-zee terug te keeren. Het Engelsche eskader van den admiraal Malcolm was reeds den 2 Julij van de Dardanellen naar Samos gezeld.

In een bijzonderen brief uit Napels, van 15 Julij, wordt gemeld, dat de algemeene onvrede en angstige stemming, welke de mislukte aanslag tegen 's Konings leven had voortgebracht, geheel verdwenen was, ten gevolge van de groot-

moedige wijze, waarop Z. M. na dien aanslag gehandeld had. Zoodra de mislukte toelag bekend was geworden, waren van alle kanten, en vooral van de armee, adressen aan Z. M. toegezonden, waarin Hoogstdezelve van de trouw en gehechtheid zijner onderdanen verzekerd werd. De Koning had door zijne ministers op die adressen een antwoord gegeven, hetwelk de grootste vergevingsgezindheid aan den dag legde, en alzoo de vrees voor ongunstige gevolgen van den snooden aanslag geheel had weggenomen. In het antwoord aan de armee kwam het volgende voor: „Ofschoon eenige militairen van een snood misdrijf beschuldigd zijn, zoo is toch geenszins de achting voor het leger en de vloot verminderd; integendeel rekent Z. M. meer dan ooit op derzelver trouw en gehoorzaamheid, en stelt Hoogstdezelve een dubbel vertrouwen in de krijgsmagt.” Om een blijk van dat vertrouwen te geven, heeft Z. M. den dag en nacht na het uitbreken der zamenzwering in het kamp onder de soldaten doorgebracht. — De berigtgever meldt verder, dat de weinige personen, die aan het misdrijf deel hebben genomen, in regten betrokken zijn, en dat men geene verdere vervolgingen noch strenge maatregelen te duchten heeft.

Te Napels klaagt men dit jaar over eenen zeer ongestadigen zomer, zoodanigen als men onder dien anders zoo schoonen hemel gansch niet gewoon is: regen, storm, scirocco wisselen met weinige schoone dagen af, en overal vertoonen zich natuurverschijnselen. Zoo zag men onder anderen den 8 Julij te Napels eene waterhoos midden door de golf zich voortbewegen; zij kwam van Pausijp in de gedaante van eenen trechter, trok de baren in wervelwind in de hoogte, nam het lantaarn-dak van de Mole weg, verbrijzelde de houten zeebaden in de haven, de planken daarvan over de daken tot op de groote markt slingerende, doodde of kwetste een aantal menschen, en verdween ten laatsten zonder eenig spoor achter te laten.

EN G E L A N D.

LONDEN, den 31 Julij. De Iersche kerk-bill is in de kamer der Lords doorgegaan. Na eene hernieuwde, doch niet zeer langdurige discussie, heeft de kamer haar met 135 tegen 80 stemmen aangenomen.

Gisteren avond las men in den Courvier, omtrent de verhandelingen der hervatte Conferencie, het volgende artikel, dat niet geheel overeenstemt met de jongste verzekeringen van de Times: „In antwoord op verscheidene brieven van correspondenten, betreffende de zaken van Holland en België, nemen wij deze gelegenheid waar om te herhalen, dat wij reden hebben om te gelooven, dat, hoezeer door de Conferencie nog geen punt definitief bepaald geworden is, er nogtans aan wederzijde, van den kant der Hollandsche en der Belgische gevolmagtigden, de sterkste geneigdheid aan den dag gelegd wordt, om er toe te geraken, van elkander in der minne te verstaan, en om alle mindere punten, die aan eene spoedige en beslissende vereffening der geschillen tusschen de van elkander gescheidene landen in den weg staan, te bewilligen.

„Wij mogen er bijvoegen, dat de zamenkomsten der Conferencie menigvuldig zijn, en dat de overweging der bijzonderheden van het ontworpen traktaat met de grootste vlijt en volharding voortgezet wordt. Gisteren avond hebben de vertegenwoordigers der vijf Mogendheden aan het bureau van buitenlandsche zaken, in vereeniging (conjunction) met de Belgische gevolmagtigden, heer van de Weijer en generaal Goblet, eene zitting gehouden, welke niet eer dan ten zeven ure des avonds gescheiden is, na zesdehalf gedurd te hebben. Men moet erkennen dat dit vijf hard werk voor de maand Julij is. De Nederlandsche gevolmagtigden waren niet tegenwoordig, aangemerkt het bijzonder doel der zamenkomst was, de aanmerkingen der Belgische gevolmagtigden op de voorstellen van Holland te hooren.

„Wat betreft den voortgang der onderhandelingen, kan men niet verwachten, dat de talrijke kleine bijzonderheden van een Traktaat van Scheiding tusschen de twee landen met eene pennesteek af te doen zijn. Menige opbeidsingen en veel beraad zijn onvermijdelijk. Wij kunnen nogtans onze lezers verzekeren, dat de handelingen der Conferencie op de alervoldoendste wijze vorderen.”

Ofschoon het schijnt dat de Courrier in dit artikel wil doen voorkomen, als of de Belgische gevolmagtigden aan de tegenwoordige Conferencien deel hadden, toont zijne eigene aanmerking nopens de afwezigheid der Nederlandsche gemagtigden, dat de zamenkomst niet behoorde tot den eigenlijken gang der onderhandelingen over het tusschen de vijf Mogendheden en Zijne Nederlandsche Majesteit te sluiten traktaat. Ook is er den volgenden dag reeds weder eene Conferencie gehouden, bij welke, gelijk bij de vroegere alleen de heeren Verstolk van Soelen en Dedel tegenwoordig geweest zijn.

De heer William Wilberforce, alom bekend door zijne ijverige pogingen tot afschaffing van den slavenhandel, is eergisteren in den ouderdom van 74 jaren overleden.

F R A N K R Y K.

PARIS, den 30 Julij. De groote revue over de nationale garde en het garnizoen van Parijs is in de best mogelijke orde afgelopen, en zoo nu en dan de kreet van geene forten! opgegaan is, moet men uit het verhaal der oppositiebladen zelve opmaken, dat die kreet niet zoo algemeen is geweest, als zij zich wel beloofd hadden na alle de pogingen, die zij daartoe in het werk hebben gesteld. Men zegt, dat de Koning aan eenige kompanjen, waaruit dit geschreeuw opging, geantwoord heeft: „Ja, mijne vrienden, geene bastilles, dat is eene afgedane zaak.”

Men rekent, dat er twee en vijftig duizend nationale gardeu onder de wapenen zijn geweest:

De oude Fransche garde, die bij het innemen van de Bastille tegenwoordig zijn geweest, hebben de revue bijgewoond en zijn den Koning voorgesteld geworden, die hen zeer vriendelijk heeft ontvangen.

Toen het beeld van Napoleon ontdekt werd, hoorde men van alle kanten leve de Keizer! roepen. Onder aan de kolom stonden verscheidene officieren en soldaten der oude garde in den uniform van 1814. Men zag er een luitenant-kolonel van de Keizerlijke jagers te paard, een luitenant van de grenadiers te paard, een jager te voet en een saappeur, allen met het kruis van het legioen van eer, met de beeltenis van Napoleon.

De maarschalk de Lobau, opperbevelhebber der nationale garde, heeft de volgende dagorder uitgevaardigd:

„Bij de plechtigheden, die de verjaardag onzer groote dagen ten derde male deed geboren worden, moest eene wapenschouw over de nationale garde eene vaste en noodzakelijke plaats bekleeden. Geheel uitgenoodigd tot die vaderlandslievende bijeenkomst, waarin zoo vele denkbeelden van vrijheid en roem opgesloten lagen, kon zij niet anders dan met drift aan die oproeping voldoen. Ook waren hare geleeders nimmer talrijker en was de uitdrukking harer gevoelens nimmer eenstemmiger. De maarschalk opperbevelhebber bedankt zijne makkers hiervoor en vraagt hen voor het volgende jaar denzelfden ijver, dezelfde gezindheid. Dan, zoo als heden, zullen hunne verknochtheid en hun geujch geregvaardigd zijn en zullen zij den Koning vinden, zoo als hij altijd geweest is, zoo als hij altijd zijn zal: den opregten vriend der vrijheid, den onwankelbaren steun der nationale waardigheid en onafhankelijkheid.

„De maarschalk opperbevelhebber haast zich zijne makkers deelgenooten te maken van het genoegen, dat hij het eerst gesmaakt heeft bij het lozen van den volgenden brief, dien hij van Z. M. heeft ontvangen en welke eene betuiging inhoudt, die uit het hart des Konings gekomen en aan het hart der nationale garde gerigt is:

„Brief van den Koning aan de nationale garde.

Zondag den 28 Julij 1833.

„Waarde maarschalk, gij weet met welk genoegen ik mij steeds te midden van die fraaije en dappere nationale garde bevinde, waarop Frankrijk zich te regt verhoovardigt, en hoe streelend het mij is de betuigingen te ontvangen van hare genegenheid voor mij en van hare verknochtheid aan die instellingen, wier zegepraal wij in deze roemrijke verjaardagen vieren. Nooit zijn die betuigingen standvastiger geweest, en ik moet haar bekend maken met de gevoelens, waarmede deze dag mijn hart heeft vervuld. Wees derhalve, mijn waarde maarschalk, mijn toik bij de nationale garde van Parijs en den Ban, om haar te verzekeren hoe veel prijs ik stel op haren ijver, hare vaderlandsliefde en hare groote gehechtheid. Ik kan geen beter toik kiezen dan hem, die zich altijd zoo waardig getoond heeft over haar het bevel te voeren.

„Ontvang, waarde maarschalk, de verzekering van de gevoelens, die ik u toedraag en die het mij genoegen doet u altijd te herhalen.

„LODEWIJK FILIPS.”

B E L G I E.

BRUSSEL, den 31 Julij. Wij vernemen, zegt de Emancipation van gisteren, dat de geruchten, door sommige bladen verspreid, wegens het hervatten der werkzaamheden aan het kanaal van Luxemburg, tot verbinding van de Maas met de Ourthe en de Moezel, ongelukkiglijk van allen grond ontbloot zijn. Eenige door de maatschappij met annemers gesloten contracten zijn weder ingetrokken. Men gevoelt al het moeilijke der onderneming, zoo men bedenkt dat de Koning van Holland verhoudt in

voor twee miljoenen gulden, en het kanaal het, krachtens de 24 artikelen, af te staan grondgebied, ongeveer 30 mijlen moet doorloopen.

Het volgende is een uittreksel van artikelen onzer bladen betrekkelijk de Londensche Conferentie:

„ Een bijzondere brief van den 26sten uit Londen, door het hoofd van een der eerste handelhuizen geschreven, bevat het volgende:

„ Wij vernemen dat de Koning van Holland het traktaat, waaromtrent de Conferentie het eens geworden was, goedgekeurd heeft. De aanneming van den Koning van Holland is heden bij de Conferentie ontvangen geworden.

„ Een andere brief van dezelfde dagteekening, door eene andere hand geschreven, bevestigt hetgene ons reeds omtrent het aanhangige traktaat gemeld was. De inhoud van hetzelfde betreft enkel de schuld en de vaart op de Schelde.

„ De Koning van Holland verkrijgt bij een der artikelen, dat de schuld gekapitaliseerd zal worden, maar de prijs die ons tot die kapitalisatie opgegeven wordt, is zoo overdreven, dat wij er, zonder nadere bevestiging, nog geen geloof aan kunnen slaan. De tol op de Schelde zal geheven worden naar de waarde en den aard der goederen en niet naar den tonnen-inhoud der schepen.

„ De bovenstaande bijzonderheden zijn getrokken uit den *Courrier Belge*. Zijn dezelfde juist, zoo voeden wij niet den minsten twijfel, of het antwoord van ons gouvernement op deze voorwaarden zal formeel weigerend zijn.

„ Volgens eenen bijzonderen brief uit Londen, van eene achttingwaardige bron herkomstig, zijn onze gevolmagtigden officieel uitgenoodigd geworden, zich ter Conferentie te vervoegen en hebben zij dezelve in die hoedanigheid bijgewoond; aldus vervalt derhalve de vrees welke men had kunnen voeden van de onderhandelingen zich door lange preliminaire debatten te zien rekken.

„ De *Independant* zegt uit Londen eenen bijzonderen brief ontvangen te hebben, welke berigt, dat onze gevolmagtigden officieel uitgenoodigd zijn geworden, zich ter Conferentie te vervoegen en dezelve in die hoedanigheid hebben bijgewoond.

„ Wij gelooven dat onze lezers wijszinnig zullen doen, van zich niet al te zeer te haasten geloof te geven aan dat berigt van het half officieel blad. De Engelsche bladen hebben ons gisteren werkelijk doen zien dat bij de laatste zitting der Conferentie, op den 25sten, eene zitting die eene der meest belangrijke schijnt geweest te zijn, immers wanneer men den tijd van haren duur, die van vijf uren geweest is, nagaat, niet een der Belgische gezanten de eer der toelating genoten heeft.

„ Het is mogelijk dat vroeger de een of ander der vertegenwoordigers van onze omtrentingmakers, tot deze of geene bijeenkomst aan het bureau der buitenlandsche zaken geroepen is geweest, of zulks bij tijd en wijle zal worden; maar, wij herhalen het, zulks bewijst geenszins dat de heeren *Goblet* en *van de Weijer* als leden der Conferentie erkend en als zoodanig tot dezelve toegelaten worden, om er de belangen van België waar te nemen. Al wat men redelijker wijze besluiten kan uit hunne oogenblikkelijke verschijning voor de groote diplomatische vierschaar, is dat men hen wel, van tijd tot tijd, eenige inlichtingen wil vragen omtrent zekere punten, welke vervolgens in hun afzijn door de afgezanten der groote Mogendheden gezamenlijk met de vertegenwoordigers van een groot Koning beslist worden. De Belgische vertegenwoordigers voor de heeren *Talleyrand*, *Palmerston*, *Delcel*, enz. geroepen, zijn volkomen gelijk te stellen met beschuldigden die interrogatorium ondergaan voor hunne registers, zich bereidende uitspraak over hun lot te doen. Dit is, in weerwil van al de verzekeringen van het tegendeel van den heer *Lebeau*, het algemeen gevoelen omtrent den toestand onzer arme diplomatie te Londen, en dit gevoelen steunt op daadzaken en is der waarheid overeenkomstig. Mogt evenwel het publiek zich, bij geval, nevens ons bedriegen, zoo bezit het gouvernement een zeer eenvoudig middel, om hetzelfde van deszelfs dwaling terug te brengen; het doe in den *Moniteur* of wel slechts in den *Independant* de tekst opnemen der officiële nota, die, volgens het dagblad *Lebeau* van heden, onze kleine diplomaten tot den rang van bij de Conferentie geaccrediteerde gevolmagtigden verheft. Zoo lang deze afkondiging geene plaats gehad zal hebben, kunnen onze raddraaijers er staat op maken, dat de algemeene overtuiging voort zal gaan, te wezen wat zij sedert lang is, namelijk dat een ieder voort zal gaan in het vast geloof dat de Belgische diplomaten, zoo te Londen als elders, niets beteekenen en niets vermogen.

„ Ook de *Belge* meent, op grond van Haagsche brieven, dat Holland ons aandeel in de schuld tot eene verhooging van 12 miljoen renten vordert, bovendien de kapitalisatie van dezelve en een tol op de Schelde verlangt. Het traktaat zou onmiddellijk tusschen de vijf Mogendheden en Holland gesloten en eerst daarna aan België ter aanneming aangeboden worden, het geen dan ook de reden zou wezen dat wel de Hollandische gevolmagtigden, maar niet de onze de zittingen der Conferentie bijwonen.

„ De Luxemburgsche kwestie zou voor als nog onbeslist verblijven, en eerst later aan den Duitschen Bondsdag onderworpen worden.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 1 Augustus. Gisteren in den namiddag is Z. Exc. de generaal *Chassé*, van deszelfs adjudant den heer kolonel *de Boer* vergezeld, onze vesting doorgekomen, naar Bergen-op-Zoom zich begevende.

Het opbreken van de beide legerkampen is, naar wij vernemen, thans bepaaldelijk op den 9 dezer vastgesteld, zullende de gezamenlijke troepen van het leger te velde alsdan wederom kantonnementen betrekken.

Naar wij vernemen zullen er op aanstaanden Zaterdag, den 3 dezer, ter gelegenheid der verjaardagen van Z. K. H. Prins *Alexander*, tweeden zoon van Z. K. H. den Prins *van Oranje* en van H. K. H. de jonge Prinses, dochter van Z. K. H. Prins *Frederik*, op den 2den en 5ten invallende, aan de manschappen der 2de divisie infanterie, in het kamp van Oirschot gelegerd, eenige vermakelijkheden worden verschaft, als: wedloopen, mastbeklimmingen, assauts d'armes, enz. enz.; hebbende de heeren officieren van bovengemelde divisie, reeds eene aanzienlijke som bijeengebracht, tot het aanschaffen der noodige prijzen en tot goedmaking van andere onkosten.

Men spreekt er van dat een der bataillons artillerie-militie bestemd is, om eventueel het bataillon veld-artillerie af te lossen, hetwelk tot nog toe een deel der bezetting van de vesting Maastricht heeft uitgemaakt. Daar echter de aangeknoopte onderhandelingen over de wijze, op welke zich de naar die vesting bestemde troepen derwaarts zouden begeven, nog tot geenen uitslag hebben geleid, is het onzeker wanneer die troepen den togt derwaarts zullen kunnen aanvangen.

„ s GRAVENHAGE, den 1 Augustus. H. K. K. H. de Prinses *van Oranje* is heden morgen, ten 7 ure, naar Soestdijk vertrokken.

Uit Berlijn wordt het volgende geschreven: De jongste voorvallen in Polen, zoowel als die in Rusland zelven, schijnen in het algemeen nog met een digten sluif bedekt. Zooveel schijnt nogtans gewis, dat eenige Poolische jongelieden voornemens geweest zijn de rol van *Mucius Scavola* en *Horatius Cocles* te hernieuwen.

Te Warschau is den 21 Julij bekend gemaakt, dat de Keizer van Rusland, uit gevoel van deelneming in het lot van zoodanige Poolische generaals, die gedurende den opstand zijn gevangen genomen, doch aan wie de Keizer vergund heeft naar hun vaderland terug te keeren, en die zich thans in behoeftige omstandigheden bevinden, besloten heeft, hun jaargelden toe te leggen, als aan een generaal 7000, aan een luitenant-generaal 4200, en aan een generaal-majoor 3,500 poolische guldens. Die jaargelden zullen echter niet worden uitbetaald, dan na dat het gebleken zal zijn, dat de generaal, die hetzelfde vraagt, uit zijn eigen goederen minder inkomsten trekt, dan het dubbelde van den toegestane onderstand. Bij voorraad wordt dezelve voor drie jaren verleend.

AMSTERDAM, den 1 Augustus. Gisteren heeft de plegtige inwijding van het alhier nieuw opgerigte Nederlandsche-Israëlitische oude mannen- en vrouwen- en ziekenhuis plaats gehad, in tegenwoordigheid van de burgerlijke overheid, en een aantal aanzienlijke ingezetenen. De geheele plegtigheid heeft een nieuw blijk opgeleverd van den geest van echte liefdadigheid en broederlijke eensgezindheid, die in ons gezegend Vaderland blijft heerschen.

LEIJDEN, den 30 Julij. Na eene langdurige verzwakking van ligchaams en zielsvermogens is gisteren alhier overleden de hooggeleerde heer *J. van Voorst*. Hij was meer dan 30 jaren eene sieraad der Leijdsche hoogeschool, en heeft aan dezelve, als ook aan het athenaeum te Franeker eene menigte mannen gevormd, die der christelijke gemeente tot nut en eere verstreken.

Heden in den vroegen morgen is in eene der werkplaatsen van de uitgebreide en voortreffelijke lakenfabriek der heeren *van Heukelom*, gelegen op de Achtergracht bij de Mare-poort alhier ter stede, een hevige brand uitgebarsten, welke het geheele gebouw met de daarin aanwezige werktuigen vernield heeft. Door de vaardig aangebrachte middelen tot blussching is men de vlammen vrij spoedig meester geworden, en zijn de nabij gelege gebouwen en woningen bewaard gebleven.

DORDRECHT, den 2 Augustus. Zoo als men thans verneemt, heeft Z. K. H. Prins *Karel* van Pruisen Dingsdag II. de forten Lillo en Liefkenshoek, alsmede het fort Bata en het aldaar liggende eskader bezocht, en is de Prins bij zijn vertrek, onder het paraderen der schepelingen, met een en twintig schoten van elk der schepen begroet. Z. K. H. heeft zich vervolgens begeven naar Zr. Ms. linschip *de Zeeuw*, hetwelk voor ter Neuzen ten anker ligt, en na hetzelfde bezigtigd te hebben, is hij met Konings stoomjagt des avonds te Vlissingen aangekomen, waar Z. K. H. door den voo admiraal *Gobius* ontvangen is, de maritime etablissementen en lands-vaartuigen aldaar in oogenschouw genomen, alsmede het werktuig om de gebreken aan de fundermenten der groote doksluizen te ontdekken bezigtigd, en met hetzelfde een half uur onder water vertoefd heeft. Woensdag heeft de Prins zich naar Middelburg begeven, er de stoomboot *de Atlas* bezigtigd, met den luitenant-generaal *de Kok* een wandeling door de stad gedaan, en is des avonds naar Vlissingen terug gekeerd.

ARNHEM, den 31 Julij. Men verneemt van goederhand, dat de aardebaan van den zoo lang gewenschten weg van Elten naar de Nederlandsche grenzen tot Babberich, op den 8 Augustus des morgens om tien ure, te Elten in het logement de *Zwaan*, publiek zal aanbesteed worden. De kosten zijn op de som van drie duizend Berlijnsche daalders geraamd. Het bestek en de voorwaarden liggen bij den baulinspector *Sauer* ter lezing.

LEEUWARDEN, den 5 Augustus. Behalve Geerttruidenberg en Ter Neuzen, zullen ook Heusden en Steenberg worden versterkt, of tot vestingen worden ingerigt. Met de versterking van Ter Neuzen zal spoedig een begin gemaakt worden.

Uit het Luxemburgsche schrijft men, dat tusschen de Belgische besturen te Diekirch en te Arlon twist is gerezen, en dat de bestuurders van Diekirch zich tot eene republiek hebben verklaard. In de notariële acten geven de heeren notarissen reeds de namen van *burgers* aan hunne partijen. Men vermoedt, dat verscheidene Belgische gemeenten dit voorbeeld zullen volgen, en zich in kleine republieken zullen afzonderen, even als men dezer dagen in Zwitserland heeft zien gebeuren.

„ De materialen van de werf van Ettelbruck, aldus schrijft men verder uit Luxemburg, zijn naar Diekirch gebracht; het is dus ten onrechte, dat de dagbladen de hervatting van de werken aan het kanaal hebben aangekondigd. Thans is er kwestie om het kanaal van de Maas naar de Moesel door eenen ijzeren weg te doen vervangen. Het ijzer is nimmer goedkoop in het groothertogdom geweest dan thans. De ijzeren wegen is de heerschende ziekte in België, en de smederijen staan in het Luxemburgsche volkomen stil.

Uit Breda wordt van den 31 Julij gemeld, dat onze admiraal en kolonel-generaal zijnen arbeid voor eene geheel nieuwe organisatie van het leger heeft ten einde gebracht, en dat met derzelver daarstelling een aanvang zal gemaakt worden, zoodra de gunstige verwachtingen eener schikking onzer aangelegenheden met België worden verwezenlijkt. En zoo veel men er van denkt te weten, zouden de bataillons op zes kompanijen worden terug gebracht, de kompanijen daarentegen eene mindere sterkte in manschappen krijgen.

Naar wij vernemen heeft er thans eenmaal 'sweeks eene vereeniging der troepen uit het kamp bij Oirschot en der brigade lichte kavallerie op de Achtsche heide, in de nabijheid van Eindhoven, plaats, alwaar op die dagen groote manoeuvres met infanterie, kavallerie en artillerie worden gemaakt, die telkens nieuwe bewijzen van de geoeffendheid onzer troepen opleveren. Gepasseerden Maandag moeten er wederom op die wijze groote manoeuvres zijn geschied.

MENGELEWERK.

DE KRUISTOGTEN DER FRIEZEN NAAR PALESTINA.

(Vervolg van No. 45.)

De Kruistogten schiepen niet op eens eene betere wereld, maar bereidden haar voor.
HEEREN.

De Hertog Leopold van Oostenrijk, Boudewijn van Vlaanderen, Lodewijk van Savoyen, benevens verscheidene Bisschoppen en Graven vereenigden zich met den Koning Andreas van Hongarije en trokken te land naar Palestina. Daarentegen scheepden de Graaf van Holland (Willem I) en de Graaf van Wieden met de overigen zich op de Maas in en stevenden door de Middellandsche Zee naar Prolomais, alwaar de verzamelpaats der Kruisvaarders was (1). De Friezen behoorden tot de vloot des Graven van Holland. Deze geheele reis tot op de aankomst in Prolomais is van eenen Frieschen Kruisbroeder (m), die den togt mede heeft gemaakt, nauwkeurig beschreven geworden. Het reisverhaal daarvan is te vinden in *EMO'S Chronicon* (p. 16—35), waaruit ik het volgende overneem:

Op het einde van Mei 1217 ligten de Friezen in den Lanerstroam de ankers en staken met groote schepen, die zij Koggen noemden, uit den stroom in zee. Onder Engeland ontmoetten zij eene groote vloot onder bevel der Graven van Holland en Wieden (n). Hier werden het plan des geheelen togt en wetten ontworpen, waaraan een iegelijk moest gehoorzaam zijn. De Graaf van Holland (*) werd tot eersten Admiraal der gansche vloot benoemd, die in twee afdeelingen afzield. De eene werd door den Graaf van Holland zelven, de andere door die van Wieden aangevoerd. De Friesche schepen behoorden onder het smaldeel des Graven van Holland.

Eerst kwamen zij in de havens van St. Matheus en vervolgens te Faro (of Ferrol) eene stad in Gallicie, aan. De Kruisbroeders ontscheepten zich hier en gingen te voet in bedevaart naar St. Jacob van Compostella. Hier bezochten zij de heilige overblijfsels (reliquiën) des Apostels en bragten hem hunne offers. Toen zij weder scheep gegaan waren, voeren zij eerst wegens tegenwind noordwaarts af en laveerden eindelijk met veel moeite naar Portugal; zij ankerden voor Salerno, lieten zich daar van den abt te Alkabar vele avonturen voorlezen, en voeren na eenige dagen den Taag op, totdat zij eindelijk te Lissabon aanlandden. De daar aanwezige Bisschop wendde alle de kunsten zijner welsprekendheid aan, om het Kruisheer te bewegen tot het verdrijven der Saracenen uit Spanje. Door verdelging dezer barbaren (zoo sprak hij), zouden de Christenen God dezelfde dienst bewijzen, als wanneer zij, Hem ter eere, in Palestina hunne handen in Saracenen-bloed wieschen. Sommigen lieten zich begoochelen, en bleven met hunne schepen in de haven van Lissabon liggen. De meeste Kruisvaarders echter en inzonderheid de Friezen lieten zich van hun voornemen, om in het heilige land veroveringen te maken, niet afrekken. Zij ligten vervolgens wederom het anker en voeren het voorgebergte St. Vincent om. Door hevigen storm moesten zij de haven van St. Maria binnenloopen. St. Maria was eene wel versterkte stad. De hooge muren waren zoo dik, dat boven op dezelve twee ruiters elkander konden voorbij rijden. Het leger was het onderling niet eens, of men de stad aantasten, dan wel met den eersten gunstigen wind weder onder zeil gaan zoude. Toevallig vertoonden zich vele Saracenen voor de stad. De Friezen hieven een lofzang (Hymnus) aan, vielen op den vijand in, en drongen hem binnen de stad terug. In de schemering zag een Fries eenen Saraceen die zich door middel van een koord van den muur liet afzakken. Deze gelegenheid maakte hij zich te nutte. Hij doodde den Saraceen en steeg naar boven. Als hij nu met dat touw velen zijner makkers had opgetrokken, plantten zij een krijgsvaan boven op den muur: deze koene strijders drongen voort tot aan de poort. De wacht, die zich daar bevond, werd op het gezigt der Christenen door eene plotselinge schrik bevangen, geraakte in wanorde en kon niet beletten dat de poort geopend werd. Het gansche leger drong binnen en zoo werd de stad veroverd. Hier rigteden de Christenen een groot bloedbad aan, plunderden alles wat hun voorkwam en staken tot afscheid de stad in brand.

Vele Kruisbroeders, waarschijnlijk dweepzicke monniken, hebben in de wolken het beeld der heilige Maria gezien, welke over het geluk en de gedragingen der Christenen met welbehagen glimachte. De Priesters hadden moeten doen zien dat de heilige maagd tranen stortte over deze Christelijke barbaren! — Dit geschiedde den 1 Aug.; twee volle maanden hadden dus onze Friezen reeds rondgezworven. Des anderen daags ligten zij wederom de ankers, voeren dicht onder de Spaansche kusten langs en landden te Roden. Het gerucht van den gruwel der verwoesting in St. Maria was reeds tot hier doorgedrongen. De bevreesde Saracenen hadden de stad verlaten. De Christenen trokken de ontvolkte stad binnen, plunderden dezelve, volgens loffelijke

(1) HÄBERLINS *neue deutsche Reichs-Gesch.* T. I p. 729.

(m) Misschien van *Olivier* zelven, die den togt mede gedaan heeft en ook eene *Historia Damiatina* (Geschiedenis van Damiate) geschreven heeft. *ECCARD* heeft in *Corp. Hist. med. aevi* dezelve doen afdrukken. Het spijt mij dat mij dit werk, welk ik hier met nut gebruiken kon, niet ten dienste staat.

(n) Het *Itinerarium* zegt van 12 schepen. *EMMIUS*, die dit *Itinerarium* desgelijks in Mspt. (want het was toen nog niet afgedrukt,) voor zich had, spreekt van 212 schepen. Het eerste is zeker eene drukfout. — Ook in de *Wijzgerige en Staatkundige Geschiedenis der wereld* van K. H. L. PÖLITZ, door *Wiss. Geysbeek* vertaald, wordt slechts van 12 schepen vermeld; dan volgens F. SJORDS Jaarb. II, 493, en anderen stak Graaf Willem met 12 schepen uit de Maas in zee, wordende gevolgd van een groot aantal volks. Naar Engeland overstekende vereenigden zich de Hollandische en Friesche vlooten met die der Engelschen, onder bevel van George, Grave van Wight, welke vereenigde vlooten uit 212 schepen zullen bestaan hebben.

(*) Volgens de woorden van *EMO'S Chronicon*: (vid. *MATTH. Analecta vet. aev.* II, 25) — *Comes de Wetha Praedux totius classis est electus, posteriore custodia eximiti Hollandiae deputata, quem Ducem & Dominum jam totus sibi delegerat exercitus.* — was niet den Graaf van Holland maar den Graaf van Wieden het Opperschap opgedragen.

...roote, uit, en leiden haar in de asche. Eenige Christenen hadden op de bij de stad liggende wijlbergen verspreid, in de hoop van ook daar nog eenigen buit te behalen. De Saracenen lagen daar in sluipholen verborgen, kwamen onverwacht te voorschijn en vermoordden allen die zich niet met de vlugt tot aan de haven reddden konden. Daarop gingen de Christenen naar Kadix. Ook deze reeds destijds rijke stad was van de Saracenen verlaten. De Kruisvaarders sloopten eene bij uitstek kostbare moské tot den grond toe, plunderden de stad en omliggende landhuizen uit, en namen, van roof verzadigd, het vroom besluit, deze prachtige stad door het vuur te verwoesten. (*sandum saturati spoliis reliquias civitatis per ignem judicavimus*).

Nu rigteden de Christelijke Zeeroovers hunne koers naar de Straat van Gibraltar. Een zware storm uit het Oosten belette hun de doorvaart en verstrooide de vloot; 86 schepen, waaronder de gezamenlijke Frieschen, liepen in de havens van Sevilla aan den mond der rivier Guadalquivir binnen. Drie dagen daarna liepen zij uit met eenen gunstigen wind, geraakten gelukkig door de straat, verzeilden op den vierden dag daaraan uit onkunde naar het eiland Ivica, en kwamen na eenige dagen te Tortosa aan den mond van den Ebro. Zij gingen aan land om versch water in te nemen. Hier bleven zij twee dagen en stevenden naar Barcelona, waar zij verscheidene schepen hunner door den storm verstrooide vloot aantroffen. In de haven van den H. Felicianus (St. Felice de Guixolis) in Catalonië vonden zij het overschot derzelve weder.

De vloot ging weder onder zeil en ankerde in de haven van St. Mardianus omtrent Marseille. Nu hielden zij zich digt langs de kusten van Frankrijk en daarna van Italië, voeren Nizza, Pisa, Genoa, Livorno en andere steden voorbij en kwamen eindelijk te Piombino in Toskanen. In Piombino vertoefden zij 8 dagen, en rigtten nu hunnen koers naar Messina op Sicilië. Storm en tegenwind dwongen hen echter om naar Civita Vecchia te zeilen. Daar het jaargetide zoo verre was verlopen, besloot men hier de winterkwartieren te betrekken, want het was reeds 9 October toen de vloot in de haven van voornoemde stad voor anker kwam. Vijftiende maand had dus de vloot van huis af naar Italië zoek gebracht. Zulk een langen tijd kan ons niet bevreemden, als men slechts bedenkt, dat de vloot geenszins de volle zee, maar altijd langs de Kusten gehouden, en in verscheidene havens vertoefde heeft. Ondertusschen, de haven van Civita Vecchia was niet ruim genoeg om de schepen allen te bevatten, weshalve zich eenigen van dezelve afscheidten. 18 Friesche bodems liepen de haven van Corneto binnen, alwaar zij op uitdrukkelijken last van Paus Honorius III, inzonderheid omdat zij in Spanje zoo dapper gestreden, zoo vele Saracenen onthaisd en steden verwoest hadden, heerlijk onthaald werden. Ja, de Paus had zoo veel met hen op, dat hij hun tweemaal de Veronica (het in den Tweedde afgedrukte gelaat des Heilands) liet zien. Tot den 21 Maart 1218 lagen de Friezen daar in de winterkwartieren. Bij hun vertrek werden zij door de gezamenlijke ingezetenen met 158 vanen in heiligen optocht tot aan de schepen begeleid. Zeer velen uit deze stad en het omliggende land, van Viterbo, Siena, Vetralla enz. scheepten zich met 40 vanen met de Friezen in. De bevelhebber van Corneto liet bij den aftogt het volk eenen kring maken, plaatste zich in het midden en hield eene aanspraak, waarin hij de dapperheid der Friezen roemde, en hen zijne mede vertrekkende landslieden hartelijk aanbeval. Na het eindigen zijner rede overhandigde hij den Friezen een Krijgsvaan, ten teeken des opperbevels over de medetrekende Italianen. Nu gingen zij aan boord en vereenigden zich met de van Civita Vecchia uitgelopen vloot. Na eenige, hoewel niet belangrijke tegenheden, landden zij te Siraquze aan, waar zij den palmzondag vierden. Onder Creta leden zij eenen zwaren storm, die de vloot verstrooide. De meeste schepen liepen echter naar eene haven in. Zij zeilden vervolgens Cnidus, Rhodus en Cyprus voorbij en kwamen eindelijk 26 April 1218 te Ptolomais aan (o).

In deze haven vonden zij Johannes, Koning van Jeruzalem, Andreas, Koning van Hongarijen, den Koning van Cyprus, de Hertogen van Oostenrijk en Beieren en andere groote Heeren met het geheele Christen-leger, hetwelk men op 80,000 man berekende (p). Ondertusschen hadden die Kruisvaarders, welke zich door de reden des Bisschops hadden laten overhalen in Lissabon te blijven, op de Saracenen in Portugal eenige veroveringen gemaakt. Doch op bevel van den Paus zijn zij van daar opgebroken, en onder aanvoering van Graaf Willem van Holland met eenen gunstigen wind nog vroeger dan hunne voormalige togtgenooten te Ptolomais, de verzamelaars van dezen Kruistogt, aangekomen (q).

Het thans weder vereenigde leger maakte het volgende plan: Damiata, de sleutel van Egypte zoude veroverd worden, dan ware het den Christenen gemakkelijker Cairo en Alexandrië den ongeloovigen te ontrukken. Wanneer op deze wijze Egypte in handen der Christenen viel, zoo kon men den ongeloovigen in Sijrië en Palestina de pas van Egypte, van waar zij toevoer en rekruten ontvingen, afsnijden, en zoo moesten dan Sijrië en Palestina zich van zelve overgeven. *Sed homo proponit, Deus disponit.* "Doch de mensch maakt plannen; God beschikt."

In gevolge dit plan ligte de vloot het anker en stevende in 3 dagen naar Egypte. Met zeer veel moeite liep zij den Nijl in, waar toen de manschap niet ver van Damiata aan land stapte. Hier vertoonden zich vele Saracene ruiters aan 't strand, het zij om de ontschepping te beletten, het zij om de Christenen te verkennen. Een gespierde Fries met breede schouders zwaide zijne lans en daagde den eersten den besten Muselman uit; eene gewoonte die sedert Goliath's tijd en nog vroeger zich tot nu toe had staande gehouden. Een Saracene ruiters reed voor en werd oogenblikkelijk door den uitdager uit den zadel geligt en afgemaakt. (†) De Saracenen beschouwden dit als een kwaad voorteken en trokken in de stad terug. Damiata was eene voor dien tijd bijzonder sterke stad. Zij was met eenen driedubbelde muur, de eene hooger dan de andere, omgeven. Digt langs den muur liep de Nijl met een' krommen arm som dezelve. Op de zijde der stad lag de voorstad, welke door een' sterken toren gedekt werd. Dezen toren kon men niet naderen, daar zij op een eilandje stond, welks geheele oppervlakte door den voet des torens werd beslagen. Zoo schreef de toren uit het water op te rijzen. Tusschen dezen en eenen anderen even zoo gelegenen, ofschoon kleineren toren, lag de haven. Van beide torens was eene zware keten gespannen om de haven te sluiten. Nadat men eenige vruchteloze aanvallen op de stad en den toren had gedaan, vonden de Duitschers uit het bisdom van Keulen een kunstig werktuig uit, waarmede zij den toren dachten te veroveren; doch ook dit mislukte.

(Het Vervolg hierna.)

MENSCHENLIEFDE.

(Fragment van een dichtstuk.)

Wie ooit haar scheppingskracht aan onzen geest wil malen,
Schets hier ons, zonder haar, een woeste wildernis,
En doe, door vreugde ontvlugt, er 't menschedom moedeloos dwalen, —
Een bloeiend Eden ginds, waar zij gebiedster is!
Dit Eden heeft ze zelf op Neerlands grond geteekend,
De ontwikkeling van die kracht ontvouwde ze aan ons oog,
Bezoek het oord welker als woestenij gerekend,
Daar graast en tiert het rund, daar schiet de halm omhoog.
Daar lokt haar liefdestem de nooddruft tot zich henen, —
Haar honger wordt gestild, de ziel door deugd gevoed:
O, zie een groot gezin daar dankbre tranen weenen,
En roem de wondren luid, die Menschenliefde doet.

(o) Zoo verre het *Itinerarium*. Zie ook EMMII *Hist. rer. fr.* p. 118 seq. SCHOT. p. 108 seq. F. SJOERDS, p. 492 seq.

(p) EMMIUS, *SCHOT. l. c.*, F. SJOERDS *l. c.*

(q) WAGENAAR, *Vaderl. Hist. II D.* p. 344.

(†) Wij willen hierbij voegen, hetgeen voorkomt in het Geslachtregister van Friesche *Adellijke Familien*, opgemaakt door S. v. ADELEN VAN CRONENBURGH en gevolgd door P. VAN ALBADA TER ORLE (M. S.), betrekkelijk het Geslacht der *Roordas*, die eertijds in hun wapen mede de rozen boven de baar voerde, maar dit naderhand hebben veranderd.

De oorzaak van deze verandering is dit: "t Is gebeurd ten tijde dat veel verscheidene Natien, gelijk de Friezen, in 't H. Land waren getogen om hetzelfde uit de handen en het geweld der Saracenen of Turken te verlossen, dat onder anderen verscheidene Edelingen uit Friesland, ook die van het Geslacht van *Roorda*, met de menigte aldaar zijn geweest, onder welke zoo het gebeurde, tusschen de beide heeren van de Christenen en de Saracenen, dat er een uitnemend groot, stout en vaillant Moorsch Prins was uit het Saracene heir, die voor het Christen leger zeer hoogmoedig ging braven, vtdagende aldaar een van de vaillantste Ridderen der Christenen, om met hem een kampslag te slaan; zoo heeft er terstond een stoutmoedige edele Fries uit het geslacht van *Roorda* verlof van zijnen Prins begeerd om met dezen man een kampslag te doen; 'twelk hem toegestaan zijnde, is hij in het aanzijn van beide legers tegen dezen Moor in het veld getreden, en heeft aldaar zulk eene forsigheid met felten van wapens bedreven, dat hij ten laatste dezen Moor heeft overweldigd, ter neer gehouden en onthoofd, het hoofd ook tot een teeken van victorien op de punt van zijn geweer naar het Christen-leger triumphantlijk gebracht; alwaar hij bij alle de Prinsen, Heeren en Ridderen zeer loffelijk van zijne stoutmoedigheid zeer geprezen, en mede Ridder geslagen en eenijg ontvangen is. En is hem ook als mede zijnen nkomelingen tot een teeken en memorie van eene zoo vrome daad een *Moorhoofd* in zijn schild tot een teeken vereerd, gelijk zijn geslacht nog tegenwoordig voert, benevens zeer loffa-

Maar hoe ze ook hare hand weldadig uit moog strekken,

De ontzarde stoot die weg, keert zich misdadig af;

't Verrast en zwak gemoed laat zich met schuld bevelken, —

Ze zuchten beiden, ach! ... de keernen zijn hun straf!

Maar Menschenmin dringt ook tot binnen kerkerwanden, —

't Gevallen schepsel zink' niet eind'loos dieper neer! —

Neen! 't vuur, schier uitgedoofd, doet zij op nieuw ontbranden,

En zedelijkheid glanst eens in vollen luster weer!

Gij, godlijk Menschenvriend! noemt dit tot U te komen,

Of Gij gevangen waart! Wat loon, o Menschenmin!

De schuld heeft aan geen mensch de broederschap ontzomen, —

"Die 't aan den minsten doet gaat eens ten Hemel in!"

R. K.

Nederlandsche Handel-Maatschappij.

De Directie maakt bekend dat, door haar te Amsterdam, op de hieronder vermelde dagen, de daarbij opgegevene Goederen zullen geveild worden, als:

Woensdag den 14 Augustus 1833:

8834 Kanassers en Kranjans }
325 Kisten..... } JAVA-SUIKER, liggende aldaar.
8 Vaten..... }
53 Zakken..... }

Woensdag den 28 Augustus 1833:

586 Kisten JAVA-INDIGO, liggende aldaar.

De Veil-Condities, benevens de monsters der Sulker, zullen in tijds worden uitgegeven. Amsterdam, den 9 Julij 1833. G. SCHIMMELPENNINCK, *President.* VAN DER HOUVEN, *Directeur Lo funga. Secretaris.*

TOONEEL-BERICHT.

BUITENGEWONE TOONEEL-VOORSTELLING.

De Nederduitsche Tooneelstukken van den Stads Schouwburg te Amsterdam, onder Directie van T. J. MAJOFSKI, zullen het genoegen hebben voor ééne enkele buitengewone Voorstelling, op hunne doorreize van Groningen naar Amsterdam, en tevens om de Feestviering, door Koninklijk Besluit aan de stad Leeuwarden toegekend, verder te veraangenamen, te geven op Donderdag den 8 Augustus 1833, ten voordeele der gezamenlijke Acteurs en Actrices: HET TURFSCHIP VAN BREDA, Historisch Tooneelspel uit de XVI Eeuw, in 3 bedrijven, door den Heer C. van der Vijver; na hetzelfde: DE TWEE GRENADIERS of HET MISVERSTAND, vrolijk Blijspel in 3 bedrijven, naar het Fransch van *Patras* door den Heer H. Kup. De aanvang ten half 7 ure precies.

* * Heden beviel gelukkig van eenen welgeschapen Zoon, BAUDINA LOOXMA, geliefde Echtgenoot van N. IJPEIJ. Leeuwarden, den 29 Julij 1833.

* * Door Gods goedheid beviel mijne geliefde Echtgenoot, I. WESTERBAAN, heden avond vrij voorspoedig, van eene welgeschapene DOCHTER. Siens, den 29 Julij 1833. W. MUURLING, *Predikant.*

* * Mijne geliefde Echtgenoot, WILHELMINA JOHANNA SPOOR, verloor heden door Gods goedheid van eene welgeschapene DOCHTER. Meerkerk, den 30 Julij 1833. B. RIENSTRA, *Predikant.*

* * Heden morgen verloor van eenen welgeschapen Zoon, WILHELMINA REMELIA BIENEMA, geliefde Echtgenoot van J. HORA ADEMA. Leeuwarden, den 1 Augustus 1833.

* * Heden verloor zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, LISKJE RUARDI, geliefde Echtgenoot van R. FERWERDA. Leeuwarden, den 1 Augustus 1833.

* * Heden beviel van een Zoon, TAETSCHIE RIEMERSMA, geliefde Echtgenoot van H. PATER. Leeuwarden, den 1 Augustus 1833.

* * Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER C. H. DRIESMA, geliefde Echtgenoot van M. I. DUPARC. Leeuwarden, den 2 Augustus 1833.

* * Mijne geliefde Echtgenoot ELISABETH CATHARINA DE ROCK, verloor heden voorspoedig van een' welgeschapen Zoon. Leeuwarden, den 5 Augustus 1833. J. W. BROUWER.

* * Den 1 Augustus beviel mijne geliefde Echtgenoot, P. E. BRAKENHOFF, voorspoedig van eenen Zoon. Leeuwarden, den 5 Augustus 1833. J. J. SEIDEL, *Lz.*

* * Heden avond ten zeven ure, behaagde het den Alreeder, door den dood van mijne zijde weg te nemen, mijne geliefde Echtgenoot, EETSKE JANS MULDER, in den bloeienden leeftijd van dertig jaren; mij nalatende drie kinderen, te jong, om hun verlies te beseffen. Na eenigen tijd aan eene borstkwaal te hebben geleden, maakte eene plotselinge beklemming der ademhaling een einde aan haar voor mij zoo dierbaar leven. Gevoelig treft mij deze slag, daar eene genoegelijke echtverbintenis van ruim acht jaren, mij al de waarde van haar deugdzaam karakter had leeren kennen. Ik hope echter in Gode te zwijgen; en het vertrouwen om eenmaal in zaliger gewesten weder met haar vereenigd te worden, is alleen in staat mijne rouwe te matigen.

Familie, Vrienden en Bekenden, gelieven deze algemeene kennisgeving als bijzondere aan te nemen. H. K. BEERLING S.

Oudega, den 28 Julij 1833.

* * Tot onze groote droefheid, overleed heden middag half een ure, onze geliefde Moeder en Behoudmoeder, MARIA CATHARINA BLOEMEN, Wed. RAGNARUS RINNES BROUWING. Een verval van krachten maakte een einde aan haren ruim 63 jarigen leeftijd; te meer treft ons deze slag, daar zij nog geene maand geleden, het verlies van hare 21 jarige Dochter zeer betreurd.

Sneek, den 29 Julij 1833. A. P. BLOEMEN. C. A. BLOEMEN, Geb. BROUWING. S. F. BROUWING.

Onze vele Vrienden en Bekenden, gelieven deze algemeene kennisgeving als bijzondere aan te nemen.

* * Heden werd ik den diepen rouw gedompeld door het afsterven, mijner dierbare Echtgenoot MIETJE VEERSEMA, na eene korte ziekte van slechts drie dagen, in den ouderdom van 28½ jaren; ruim acht jaren was zij mij eene trouwe Gade en eene zorgdragende lieve moeder voor hare drie jonge kinderen; ook zonder brieven van rouwbeklag houd ik mij van de deelneming mijner vrienden verzekerd.

Leeuwarden, den 30 Julij 1833. E. HULSCHER.

NB. Op verzoek der overledene zullen door mij alleen uterlijke teekenen van rouw worden aangenomen.

* * Heden morgen omstreeks zeven ure overleed alhier, tot mijne innige droefheid, mijne geliefde Echtgenoot METTJE HOGENBROUGH, in den ouderdom van nauwelijks drie en dertig jaren, na eene gelukkige echtverbintenis van ruim negen jaren, mij nalatende vier kinderen, te jong om hun verlies naar waarde te gevoelen.

Sneek, den 30 Julij 1833. P. RISSELADA.

* * Werd ik den 6 dezer in den diepsten rouw gedompeld door het allersmartelijkste verlies van mijne dierbare Echtgenoot, heden word ik op nieuw gevoelig getroffen door het spoedig na elkander overlijden van twee mijner Zonen, HERMANUS en JOHANNES, waarvan de eerste in den ouderdom van ruim 7 en de tweede in die van ruim 5 jaren, aan het roodvonk overleden. B. F. LEMKOEL.

Harlingen, den 30 Julij 1833.

Ik verzoek van verdere Condoleantie verschoond te blijven.

* * Na eene ernstige ongesteldheid van eenige dagen, behaagde het de Voorzienigheid tot zich te nemen, mijn waarde Zoon, THOMAS IJSENBECK, ond 41 jaren; op den 17 Julij 11, te Rotterdam overleden.

Gevende hiervan berigt aan Vrienden en Bekenden. Harlingen, den 1 Augustus 1833. CLAAS IJSENBECK.

* * Heden namiddag ten twee ure, trof mij een zeer gevoelige slag, daar mijne teedergeliefde Echtgenoot ELSKE ROELOFS CRAMER, na eene gelukkige echtverbintenis van 8 jaren, na veeljarige sukkeling aan de gevolgen eener borstziekte, in den ouderdom van 32 jaren, door den dood van mijne zijde werd weggenkt, waardoor ik en hare hoogbejaarde, thans geheel kindertooze moeder, in den diepsten rouw zijn gedompeld.

Leeuwarden, den 4 Augustus 1833. C. H. WINKLER.

Staat van de Middelprijzen der Granen en andere Objecten, welke in de tweede helft der maand Julij 1833, ter Markt der Stad Leeuwarden zijn verkocht, volgens Nederlandsche maat en gewigt, zonder eenige belasting:

Tarwe, Witte..... f 6 - 00 de Mudde. Vleesch, { Koe..... - 0 - 32 het Pond.
Rogge, ... 5 - 55 { Kalfs..... - 0 - 24
Gerst, vroege..... 2 - 60 { Schapen..... - 0 - 28
Boekweit, ... 4 - 00 { Varkens- { Versch..... - 0 - 29
Haver, ... 2 - 30 { vleesch, { Gerookt..... - 0 - 48
Boter, ... f 0 - 57½ het Pond. Aardap., vroege..... - 0 - 85 de Mudde
Zaad, Kool..... - 0 - 50

Accordeert met het Register der Middelprijzen, den 1 Augustus 1833. De Burgemeester, THUIS J. J. J. J.

De Prijs der Boter te Leeuwarden, den 2 Augustus 1833, f 24½. Grove Kaas f 11 : 00
 à f 13 : 00.
 De In- en Uitlandsche Rogge en Tarwe was dien zelfden dag : Rogge f 171 : 00
 het Last. — Tarwe f 7 : 25 de Mudde.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.
 AMSTERDAM, DEN 3 AUGUSTUS 1833.

NEDERLANDEN.		Gebl.		RUSLAND.		Gebl.	
Werkel. Schuld	49½	50½	50½	Obl. H. 1798 en 1816	5 pct. 101		
Dito dito	93½	94½	94½	Obl. Hope 1828 en 29	5 " 101½	101½	101½
Uitgestelde Schuld	117½			Cert. dito 1831 en 33	5 " 91½	92	91½
Kansbiljetten van dito	23½	23½	23½	Obl. te Londen	5 " 5		
Amort. Sijndicaat	4½ pct. 88½	89	88½	Cert. te Hamburg	5 " 5		
Dito dito	3½ " 72½	72½		Inschrijving in Assig.	6 " 68½	68½	68½
Schatkistbiljetten	6 " 101½	102		Certificaten van dito	6 " 6		
OorlogsLasten	5 " 99½						
Leening 1831	6 " 102½						
Handel-Maatsch.	4½ " 94½						
FRANKRIJK.				POLEN.			
Ins. Grb. p. 22 Junij 3 pct.	77½	77½		Aand. met Lot. fl. 100.	f 106½		
ENGLAND.				PRUISSEN.			
Ins. Grb. p. 13 Mei 3 pct.				Aand. met Lot. R. 50 f	91		
SPANJE.				OOSTENRIJK.			
Perp. R. Emissie Am.	5 pct. 68½	68½	68½	Aand. met Lot. f 100	f		
Dito dito à f 1000	3 " 44½	44½	44½	Dito dito f 250.	4 pct. -		
Uitgest. 3 pct. Schuld	132			Metalliek	5 pct. 92½	93	92½
Cortes Bonds te Lond.	5 " "			Dito te Lond. gen.	5 " 5		
Engelsche Uitgestelde				Dito	2½ " 2½		
NAPELS.				DENEMARKE.			
Certific. bij L. & B.	5 pct. 5			Negot. te Londen.	3 pct. 3		
Dito bij Faiconn. & C.	5 " 5			BRAZILIEN.			
Leen. te L. bij Roths.	5 " 5			Neg. bij Roth.	5 pct. 69½		

Brazil. van 100 Lst. 69½; Co'umb. 2de leening van 100 Lst. 21½; van 250 Lst. 19½, ¼; Peruan. 6 pCt. van 100 Lst. 16; Coupons f 4.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN DER GEMEENTE VAN APPINGEDAM.
 verzoeken het publiek, dat de derde **PAARDENMARKT**, alhier staat gehouden te worden op Woensdag den veertienden Augustus aanstaande, en niet op Woensdag den 21 dier maand, zoo als verkeerdelyk in vele Almanakken voorkomt.

Appingedam, den 29 Julij 1833.
 Burgemeester en Wethouders voornoemd,
H. L. CLEVERINGA.
 Ter ordonnantie van dezelve,
J. A. J. BEBINGH, Secretaris.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN GAASTERLAND maken bekend, dat de gewone jaarlijksche **WILDEMARKT** zal plaats hebben op den 22 en 23 Augustus 1833, waar alle Bedelaars en Hazardspelers zullen worden geweerd, en herinneren dat de Kramen, Tenten enz. kunnen worden geplaatst den 21 Augustus, en moeten worden weggenomen den 24 Augustus 1833.

Balk, den 31 Julij 1833.
 Grietman en Assessor voornoemd,
W. J. HEMMING.
 Ter ordonnantie van dezelve,

HET GRIETENIJ-BESTUUR VAN WONSERADEEL, zal, op Vrijdag den 16 Augustus 1833, des voormiddags ten 11 ure, in het Grietenijhuis te Bolsward, aan de minstaanzemenden presenteren te besteden: 1°. Het **BOUWEN** eener **NIJEUWE SCHOOL** te Parraga. 2°. Het **VERNIEUWEN** van die te Schraard, benevens de **HERSTELLING** van de **ONDERWIJZERS WONING** aldaar; en 3°. De **VERBETERING** van de **SCHOOLHUIZINGE** te Gaast. — Waarvan de Bestekken en Teekeningen ter visie liggen bij de respectieve Onderwijzers, alsmede Bestekken alleen in het Grietenijhuis voornoemd.

Het Grietenij-Bestuur voornoemd,
 Namens Hetzeive,
C. BINKES.
 Ter ordonnantie van hetzelfde,

HET GRIETENIJ-BESTUUR VAN OPSTERLAND, noodigt bij deze uit, **ONDERWIJZERS** van den derden of vierden Rang, welke genegen zijn, om tegen een jaarlijksch Traktement van honderd Gulden, den Post van Tweeden of Oudmeester in de School te Beetsterzwaag waar te nemen, en om zich daartoe als dan in persoon, of met gefrankeerde Brieven aan te melden bij den Heer Grietman, vóór of op den 9 Augustus 1833.

Beetsterzwaag, den 29 Julij 1833.
 Grietman en Assessor voornoemd,
M. P. VOGELZANG, prov. Secretaris.

De Griffier STINSTRA. te Franeker, zal, op Woensdag den 7 Augustus 1833, ten 4 ure na den middag, aan het Tolhuis op Koetille onder Midlum, met een half jaar crediet, verkoopen: De **WEITVRUCHT** van 3 bundel, te velde staande op de Zathe in het Klooster Ludingskerk, bij **Sipke Gerrits van der Tol** in gebruik; in drie perceelen.

De Notaris POSTHUMUS, te Joure, zal, op Vrijdag den 9 Augustus 1833, des avonds ten 7 ure, ten huize van den Kastelein **Bijlma**, te Oldeboorn, bij de finale toewijzing, presenteren te verkoopen:

- De drie perceelen **VAST GOED**, gelogen te Oldeboorn, omschreven in de Leeuwarder Courant van Dingsdag den 30 Julij 1833, waarvan de toewijzing op den 2 Augustus fl. (niet finaal) maar al nog provisioneel heeft plaats gehad; zijnde nu geboden, op
- No. 1. De Huizing en Bakkerij cum annexis, no. 183, aan de Wæze te Oldeboorn, de som van..... f 1500 : 00
  - No. 2. De Helft der Huizing c. a., no. 52, te Oldeboorn..... " 226 : 00
  - No. 3. De Huizing, Buithuis en Schuur c. a., no. 223 en 224, aan de Wæze te Oldeboorn..... " 725 : 00

Aan belanghebbenden wordt bij deze kennelijk gemaakt, dat de in de maanden April, Mei en Junij 1832, in de Bank van Leening te Leeuwarden gebragte **PANDEN**, vóór of op den 17 Augustus aanstaande moeten worden gelost, en dat op Maandag den 19 Augustus daaraanvolgende, de opgemaakte niet geloste Panden, op de gewone wijze, bij beoogd zullen worden verkocht.

HOUTVEILING.

Op Maandag den 12 Augustus 1833, des voormiddags precies ten 10 ure, aan den Stadswal te Sloten, ten overstaan van den Notaris **J. RUARDI**, van 2 à 3 ladingen Zwolsch **EIKENHOUT**, bestaande in Balken, Zaagroeden, Zeezstukken, Laggers en Kromhout; zeer geschikt voor Scheeps- en Huistimmerlieden, Molen- en Wagenmakers enz.; wordende bovendien ook tevens uit de hand verkocht door **Jappe J. Bakker**, aldaar.

LEES HIER.

Op Woensdag den 7 Augustus 1833, zal men in het Logement Bentheim te Harlingen, des middags ten 12 ure, publiek, presenteren te verkoopen: Eene partij van circa 115 Mudden eenigzins beschadigd **LIJNZAAD**. Nadere informatie te bekomen bij de Heeren **BAREND VISSER** en **ZOON**, aldaar.

LEES HIER.

De PUBLIEKE VERKOOP van de **BAKKERSGEREEDSCHAPPEN**, ten huize van den Heer **J. CAMMING**, te Sneek, en bepaald op Woensdag den 7 Augustus 1833, zal geen plaats hebben, aangezien die Goederen reeds uit de hand verkocht zijn.

DIRECTEUREN DER NEDERLANDSCHE GROENLANDS EN STRAAT-DAVIDS VISSCHERIJ SOCIETEIT te HARLINGEN, adverteren, dat de Rekening en Balans over het 8ste Societeits jaar, loopende van 31 Mei 1832, tot 31 Mei 1833, door Heeren Kommissarissen van Toezigt, ingevolge art. 27 der Statuten, is opgenomen en goedgekeurd, en zij ten gevolge daarvan alle deelhebbers op naam uitnoodigen te willen compareren op Donderdag den 8 Augustus e. k., des namiddags ten vier ure, in het Logement Roma, te Harlingen, ten einde visie te nemen der Balans en het Verslag te aanhooren, naar aanleiding van art. 29 der meergemelde Statuten. Harlingen, den 24 Julij 1833.
 Directeuren voornoemd,
D. C. ZIJLSTRA, Voorzitter.

De VOOGDEN VAN HET ST. ANTHONIJ GASTHUIS, te LEEUWARDEN, bedenken bij besloten briefjes te besteden: Het Leveren van zeventien honderd tonnen geden **BAGGELAAR TURF**, aan gemeld Gesticht. — De Conditien waarnaar de gegadigden zich zullen moeten gedragen, zijn te vernemen bij **A. J. DE BOER**, Binnenvader in het Gasthuis voornoemd, bij wien ook de Briefjes en de Monsters vóór den 15 Augustus 1833, franco moeten worden ingezonden.

Aanbesteding van Turf.

De ARMVOOGDEN te Kollum, zijn voornemens, om op Donderdag den 8 Augustus 1833, aan te besteden: Het leveren van ongeveer 1800 Ton **BAGGER-TURF**. Die hie aan gading maken, vervoegeu zich met huane Monsters, des namiddags ten 1 ure, in het Weeshuis aldaar.

BOURICIUS, algemeene Postwagen-Dienst.

Het wettig bestaandar uur van aankomst der Diligence van 's Gravenhage enz. thans des middags ten 12 ure, te Leeuwarden. De Hoofd-Administratie leeft echter geenzins het doel van daarvan gebruik te maken, tot ongerijf van het publiek, maar zal steeds voortgaan, die aankomst zoo veel mogelijk te spoedigen, als redelijker wijze bevonden zal worden, mogelijk te zijn, na de gedwongene verandering, welke deszelfs primitive plans hebben moeten ondergaan, wegens een door den Heer **A. Hogendijk** associé van de Heeren **van Gend & Loos** te Antwerpen, verkregen uur van vertrek uit 's Gravenhage naar Urecht, en naar gelang dat, zoo wel het personeel als het materiëel, en de actieve dienst als de expeditie der onderneming, zich zullen blijven volmaken.

De Diligence van Leeuwarden, ofschoon slechts een half uur vroeger dan tot dus verre, van daar vertrekkende, dus des namiddags ten 1 ure 30 min., komt thans aan:

Te Zwolle, .. des avonds ten 11 ure, dus 1 uur vroeger.
 " Deventer, .. " morgens " 2 " " id. id.
 " Arnhem, .. " " 6½ " " 1½ id. id.
 dan tot dus verre.

Van Arnhem rijdt die dadelijk ten 7 ure door naar Nijmegen, Grave en 's Hertogenbosch, alwaar die des namiddags ten 3 ure reeds aankomt.

Arnhem, den 3 Augustus 1833.
 De Ondernemer, Hoofd-Administrateur,
A. T. BOURICIUS.

Gelegenheid om goedkoop te rijden.

Van Leeuwarden naar Groningen vertrekken op (morgen) Woensdag den 7 Augustus, vier ledige gemakkelijke en ruime Wagens, plaats hebbende voor 20 personen; srijdende 's morgens ongeveer ten 9 ure, bij **E. van der Wal**, Logementen Stalhouder buiten de Wirdumerpoort.

De Vracht voor ieder persoon voor de geheele route f 2 : 60; minder afstand per uur 25 cent minder.

B. TILNIUS, te Stadlân, recomandeert zich tot het leveren van alle soorten van nieuwmodisch geslape moderne **KAGCHELS**, waaronder zijn Cirkel-Kagchels naar den laatsten smaak met glazen deurtjes, waardoor het branden van het vuur te zien is; alsmede allerhande soorten van bijzonder nuttige en fraaie **IJZEREN KOOKMACHINES**, van 3 tot 23 gaten, met al derzeiver toebehooren, waarin ook zijn van 1 tot 4 Braad-Ovens, een Waterkerel ter grootte van 2 tot 14 emmers, wordende met eene kraan afgetapt en met ordinar hout, turf- of kolenvuur gestookt; ook hebben zij het bijzonder nut, dat in Keukens, alwaar het rookt, de rook niet den minsten hinder meer veroorzaakt, waarvoor gegarandeerd wordt. Verder levert hij alle soorten van gepolijste **VIJZELS** voor Apotheken, **WATERPIJPEN** van 2 palm 3 duim tot 2 el 8 palm lang, en van 5 tot 62 duim wijd. Hij verzoekt cingenen, welke tot bovengemelde Goederen genegen zijn, hun advies of hunne brieven te willen bezorgen, den 6 Augustus te Dockum, bij de **Weduwe van der Werf**; den 8sten en 9den te Leeuwarden, bij **Beugelaar**; den 10den te Harlingen, bij **Winnema**; den 11den te Bolsward, bij **Wijbes**; den 12den te Sneek, bij **Vogelgang**; zunnende bovengemelde zich alsdan met de Moeilen, die in het klein zijn, bij Hun Ed. vervoegeu.

KUIPERSHOUT. — Bij de Ondergeteekenden is te bekomen allerhande soort van **KHOUT**, voldoende aan de Wet op de Boteraten.

Harlingen, den 17 Julij 1833.
W. en **H. BROUWER**, te Bolsward, maken bij deze bekend, dat door hun eene **PATENTOLIE FABRIJK** is opgericht, en dat van nu af aan bij hun **ZUIVERE PATENTOLIE** te bekomen is. Zij recomanderen zich in dit vak aan alle Heeren Kooplieden en Belanghebbenden.

Bolsward, den 31 Julij 1833.
M. et vereicht consent gedenkt de **Weduwe J. H. INIA**, Kasteleinsche bij het einde van den Zwarteweg onder Ruperkerk, op Zaterdag den 10 Augustus 1833, des namiddags ten twee ure, te laten Verhardraven: **Een zeer fraai CHAISTUIG**; waarop alle Paarden die tot genoegen der Keurmeesters zijn, zullen worden toegelaten.

K A A T S - P A R T I J.

M. et met permissie van den Heer Grietman van Menaldumadeel, gedenkt de Kastelein **M. S. K. VAN DER MEIJ**, te Menaldum, op Zaterdag den 10 Augustus 1833, te laten Verkaatsen: **Eene fraaie ZILVEREN TABAKSDOOS**, door Porturen. — En op Zondag den 11 dito: **Een fraaie ZILVEREN BAL**, en aan de winners vrij te vereeren.

D. e Directie van de Societeit **Eendragt**, maakt bij deze bekend, dat er bij gelegenheid van 's Konings verjaring op den 24 dezer, de gewone **HARDDRAPERIJ** te Groningen zal plaats hebben, waartoe alle Partijen zullen worden toegelaten welke tot genoegen der Keurmeesters zijn.

Groningen, den 1 Augustus 1833.
N.B. E. r wordt gevraagd een **ROGMOLENAARSKNECHT**, het Rog- en Weimalen en Pelten in den goed verstaande, liefst ongeluwd en van goede getuigschriften voorzien; kunnende dadelijk werk bekomen bij **R. B. VAN DER KOOIJ**, Molenaar te Dronrijp.

E. n **MAN** van middelbare jaren en goed getuigen's, in het Commerciele vak in het groot en klein bij ondervinding ervaren, biedt bij deze zijne dienst aan tot de waarneming van het administratieve eeter Fabriek of Affaire, of wel tot eenige deelneming in een of ander, al naar gelang van omstandigheden. Iemand in het geval zijnde en op zoodanig een persoon reflecterende, adresere zich met franco brieven onder de letters **A. A.** ten Kantore dezer Courant.

E. n **ZILVERSMIDSKNECHT**, zijn werk geheel of ten deele bekomen bij **H. AMENT**, Goud- en Zilvermid te Joure. **Brieven franco.**

H. J. ANDREÆ, Apotheker te Dockum, verlangt ter opleiding eenen **LEERLING**, of wel iemand die bereids 1 à 2 jaren in bedoeld vak is werkzaam geweest. **Brieven franco.**

E. n **JONGELING** van de Protestantische godsdienst en goed zedelijk gedrag, die een of twee jaren bij het Bakken geweest is, werk begeerende, kan van stonden aan eene dienst bekomen. Adres bij **W. SIDERIJUS**, Mr. Brood- en Kleinbakker te Sneek. **Brieven franco.**

W. ie vermist een paar **GOUDEN OORBELLEN** en **DITO RINGEN**, kan dezelve tegen bewijs van eigendom en betaling der kosten terug bekomen bij **H. G. TOLLEMA**, te Britswerd.

B. ij **H. C. SCHETSBERG** te Leeuwarden, is uitgegeven: **DE ROEKER No. 4.** *It iijvt credit. In jooipraatje tusken HINNE* in BINNE. Gevolgd van vier Brieven. Prijs 20 Centen.

Van de vorige drie Nummers zijn op nieuw weder compleet te bekomen. Prijs 45 Centen.

Ook is bij denzelven gedeponereerd door den Hofmedicus **M. W. FLAGGE** te Bentheim, deszelfs onlangs uitgegeven werk, getiteld: **DAS CHOLERA FISBER** etc.. Zur beantwortung der von der Russischen Regierung über diese Krankheit aufgestellten Preisfrage. Prijs f 4 : 00.

D. e Boekverkooper **S. DE VISSER**, in 's Gravenhage, heeft ter perse gelegd en zal binnen weinige weken uitgeven, een stukje, getiteld: **AAN JONGELINGEN VAN EENE BESCHAAFDE OPVOEDING**, door **N. MESSCHAERT**. Met eene Voorrede bevattende eene korte levensschets van den Hoogleraar **A. DES AMORIE VAN DER HOEVEN**.

Gewis zal dit stukje aan vele vrienden en vereerders van den voor zijne gemeente, de wetenschappen en letteren zoo wel als voor zijes betrekkingen en vrienden te vroeg ontslapenen Schrijver, welkom zijn, als kunnende niet alleen als een wijzen gids voor jongelingen aangeprezen, maar als eere *Gedachtenis* van den overledene bewaard worden; terwijl het als zoodanig door de pen der vriendschap van den Hoogleraar van der Hoeven eene dubbele waarde heeft verkregen.

De prijs van dit stukje zal ruim een gulden beloopeu, terwijl men hetzelfde, om het terstond bij de uitgave te ontvangen, in alle voortere Boekwinkels van heden af bestellen kan.

* * Magazijn voor Stel- en Meetkunst.

B. ij **BROESE & COMP** te Breda, is van de pers gekomen en slom verzonden: **MAGAZIJN VOOR STEL- EN MEETKUNST.** *Eerste Jaargang 4de of laatste Stuk*; benevens **PROSPECTUS** voor den *Tweeden Jaargang* van gemeld Magazijn, zijnde een Tijdschrift, hoofzakelijk ten doel hebbende de beoefening en toepassing dezer Wetenschappen op de Kunsten en Koophandel en het Maatschappelijk leven.

In 4 stukken 's jaars compleet, voor den zeer geringen prijs van f 2 eiken Jaargang. In geene onnutte bespiegelingen te treden, maar zoo veel mogelijk, op de beoefening des maatschappelijke levens toepasselijke vraagstukken op te lossen, is hetgeen waarop Redactie en Uitgevers de aandacht der begunstigers van dit Tijdschrift wenschen te vestigen.

Alle Vrienden en Beoefenaars dezer Wetenschappen worden uitgenoodigd het hunne te willen bijdragen, door de slom verzondene Intrekking-ljsten met hunne naamtekening te vereeren en daarmede tot verdere aanbeveling dezer onderneming bij te dragen; zullen-e overigens geene kosten noch moeite gespaard worden, om het onderhavige Magazijn de meest mogelijke belangrijkheid bij te zetten.

Alle inzendingen, hiertoe betrekkelijk, geschieden franco aan het adres van de Uitgevers, **BROESE & COMP**, te Breda.